

Initiatiefvoorstel

**SOCIAAL
DOMEIN**

Participatieraad



Over onkruid schoffelen en maatschappelijke bloei...

'Participatie' heeft de laatste jaren meerdere betekenissen gekregen. 'Participatie' zijn burgers die zelf een stukje van hun buurt onkruidvrij houden. 'Participatie' is ook het streven om gehandicapten mee te kunnen laten doen in de maatschappij, en om werklozen weer aan de slag te krijgen.

Maar 'participatie' is óók de gebruikers van het Sociaal Domein bij het beleid betrekken en (hardop!) mee laten denken.

Op dat gebied is het Helderse landschap de laatste jaren een dor gebied geworden waar nog maar een enkele plant groeit. Na het opheffen van de Adviesraden (behalve die voor de Bijstandswet) is er weinig meer over dat de gebruikers bij het beleid betreft. In het verleden zijn er vele plannen voor participatie voorbij gekomen, van vernieuwend tot behoudend.

We hebben consultants en ambtenaren zien komen en gaan.

Essentieel voor het slagen van gebruikersparticipatie, is hoe er gecommuniceerd wordt. Vice versa tussen gemeente en Participatieraad, en tussen Participatieraad en haar doelgroep en achterban.

GroenLinks wil dat dorre landschap samen met u weer tot bloei brengen. Het Sociaal Domein vraagt daar om.

Dit voorstel is een raamwerk, hoe we gebruikersparticipatie in zouden kunnen vullen.

augustus 2015, Werkgroep Participatie GroenLinks

- Waarom participatie?	3
- Samenstelling Sociaal Domeinraad	4
- Taken en bevoegdheden	5
- Kwaliteitseisen leden	6
- Communicatie	7



COLOFON:

© GroenLinks Den Helder

Mail: groenlinksdenhelder@gmail.com

Web: [www.https://denhelder.groenlinks.nl](https://denhelder.groenlinks.nl)

Facebook:

<https://www.facebook.com/GroenLinks-DenHelder>

Vormgeving: www.keesdejager.com

© Illustraties: Loesje.

WERKGROEP PARTICIPATIERAAD SOCIAAL DOMEIN

Kees de Jager
Commissielid Sociaal
Domein GroenLinks



Kitty Bakker
voorzitter bestuur
GroenLinks



Marja Timmers,
commissielid Bestuur &
Middelen GroenLinks



Henk van Lienen
Fractie-assistent
GroenLinks



Waarom Gebruikersparticipatie?



Op de gebieden van zorg, werk, en meedoen in de samenleving, zijn er grote veranderingen in de wet- en regelgeving gekomen. Uitvoering en invulling daarvan is door het Rijk grotendeels bij de gemeenten neergelegd, en met aanmerkelijk minder budget. Gemeenten, maar ook de burgers, staan voor een uitdaging die te groot is om in je eentje aan te gaan.

Samenwerken is meer dan ooit noodzakelijk.

Gebruikersparticipatie kan een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van het Sociaal Domein.

1. FEEDBACK EN NIEUWE IDEEËN

Voor beleidsmakers is gebruikersparticipatie een goede, snelle en voordelige manier om feedback en nieuwe ideeën te krijgen.

2. BREDER DRAAGVLAK

Er wordt breder draagvlak gecreëerd als je vertegenwoordigers van doelgroepen bij het beleid betreft. Zij kunnen het op hun beurt dan ook weer terugkoppelen naar hun achterban.

3. REALISTISCHER KIJK OP BELEID

Door de gebruikers bij het beleid te betrekken, leren ze beter de (on)mogelijkheden van het beleid kennen.

Het is gedeeltelijk iets van hunzelf geworden, in plaats van iets dat uitsluitend van bovenaf opgelegd wordt.

4. RENDABELE INVESTERING

Gebruikersparticipatie is niet 'duur' maar levert juist geld en goodwill op! Voorwaarde is wel dat de Sociaal Domeinraad van hoge kwaliteit is, en de gemeente op de juiste manier informatie verstrekt en de Sociaal Domeinraad ondersteunt.

5. PANELS EN TESTGROEPEN

Via een Sociaal Domeinraad zijn er allerlei mogelijkheden om goed en voordelig met panels en testgroepen te werken.

Internet en de Social Media moeten daar een belangrijke rol in krijgen.



Samenstelling van de Sociaal Domeinraad

De Sociaal Domeinraad moet breed worden samengesteld, zodat de belangrijkste groepen vertegenwoordigd zijn. De groep moet echter niet te groot zijn omdat het dan minder slagvaardig wordt.

Een groep van circa 16 mensen lijkt ons een goede grootte.

Uiteraard kunnen leden onderwerpen uitwerken in hun eigen organisatie of achterban en daarna inbrengen in de Sociaal Domeinraad. Het moet nadrukkelijk geen club in een ivoren toren worden, maar zij moet nauw samenwerken met haar achterban!

De Sociaal Domeinraad moet uit gebruikers bestaan, aangevuld met enkele 'professionals / adviseurs' op een bepaald gebied. Door deze mix kan er sneller en beter gewerkt worden.

De professionele adviseurs hebben echter geen stemrecht!

De wethouder kan ad hoc, afhankelijk van de agenda, aanwezig zijn om direct informatie te geven en afspraken te maken.

SAMENSTELLING SOCIAAL DOMEINRAAD:



ZORG, VOORZIENINGEN, WELZIJN:

1. WMO
2. Ouderen
3. Jeugdzorg
4. GGZ
5. Vertegenwoordiger Verstandelijk beperkten
6. Mantelzorg
7. Dagopvang

WERK & REÏNTEGRATIE:

8. Jeugd (onderwijs, werk)
9. Participatiewet (voorheen Bijstandswet)
10. Noorderkwartier / WSW / Beschut werk
11. Vluchtenlingenwerk / asielzoekers



SOCIALE VERBINDINGEN LEGGEN EN DE SOCIAAL DOMEINRAAD INFORMEREN:

12. Vertegenwoordiger van het Sociaal Kernteam (Wijkteams)
13. Vertegenwoordiger van Wijkplatform (evt. wisselend)
14. Vertegenwoordiger van Buurthuizen / Wijkhuizen
15. Vertegenwoordiger Maatschappelijk Werk
16. Vaste vertegenwoordiger namens gemeente (eventueel in combinatie met functie als ambtelijk secretaris?)

Taken en bevoegdheden van de Sociaal Domeinraad

- De participatieraad krijgt, eventueel op verzoek, **inzage in alle beleidsstukken** over het sociaal domein.
- De participatieraad geeft **gevraagd en ongevraagd advies** over alle zaken betreffende het sociaal domein.
- De participatieraad beheert een door de gemeente beschikbaar gesteld **budget voor deskundigheidsbevordering** van zijn leden en stelt jaarlijks een scholingsprogramma vast.
- De participatieraad **volgt proactief de ontwikkelingen** binnen het sociaal domein op landelijk, regionaal en plaatselijk niveau.

AMBTENAREN, COLLEGE VAN B & W, GEMEENTRAAD:

Adviezen van de Sociaal Domeinraad moeten zorgvuldig samengesteld zijn, en beleidsmakers dienen deze zorgvuldig te behandelen. **Elk gremium heeft daar zijn eigen verantwoording in!** De vertegenwoordiger namens de gemeente moet iemand zijn die de principes van burgerparticipatie van harte onderschrijft en toepast. Hij of zij moet de verbindende schakel zijn tussen de gemeente en de Sociaal Domeinraad. Dit houdt in:

- Snel informatie doorspelen
- Proactief werken
- Objectief en volledig informeren over huidig beleid en beleidsvoornemens. De Sociaal Domeinraad moet een advies uit kunnen brengen in een stadium dat er nog invloed mogelijk is.

RESERVELEDEN EN GASTEN

Iedere vertegenwoordiger moet 1 reservelid aanwijzen. Anders zou er bij ziekte of vakantie van het 'vaste' lid een gat vallen. De Sociaal Domeinraad kan ook gasten uitnodigen om iets te vertellen over een bepaald thema.

Ook kan men zichzelf aanmelden om iets toe te lichten. Vergelijk het met inspreken bij Commissie- en Raadsvergaderingen. De Sociaal Domeinraad zal hier echter altijd de eindbeslissing over nemen.

ALGEMENE ZAKEN, NOOIT INDIVIDUELE PROBLEMATIEK!

De Sociaal Domeinraad behandelt uitsluitend algemene zaken, nooit individuele problematiek of belangen.

Deze kunnen wel gemeld worden, maar moeten door de Sociaal Domeinraad als kennisgeving, en mogelijk als signaal voor een algemeen probleem, aangenomen worden.



Aan de leden van de Sociaal Domeinraad mogen- en moeten eisen gesteld worden. Hun werk is te belangrijk om over te laten aan eendagsvliegers, mensen die er voor hun eigen belang in willen, of 'notoire negatievelingen.'

LEDEN VAN DE SOCIAAL DOMEINRAAD.....

- Moeten cliënt zijn van een van de onderdelen van het Sociaal Domein, of vertegenwoordiger van een belangenorganisatie op een van de gebieden uit het Sociaal Domein.
- Mogen zelf geen aanbieder zijn van een van de diensten, voorzieningen of producten uit het Sociaal Domein.
- Moeten een constructief-kritische houding hebben, gericht op de belangen van de gebruikers en op verbetering van het Sociaal Domein in zijn algemeen.
- De leden doen onbezoldigd hun werk. Zij krijgen geen presentiegeld of iets dergelijks. Aantoonbare onkosten worden op declaratiebasis vergoed.

SOLLICITEREN!

Dit werk is vrijwillig maar niet vrijblijvend. Aan de leden worden kwaliteitseisen gesteld. Destijds werd bij de vorming van de (nu opgeheven) Gehandicaptenraad ook via sollicitatie geselecteerd, door middel van enkele advertenties op de voorlichtingspagina van de gemeente.

De sollicitatiecommissie bestond uit vertegenwoordigers van belangenverenigingen en iemand namens de gemeente.

VOORZITTER:

Te kiezen uit de leden van de Raad, of een technisch voorzitter, mits die bewezen affiniteit en ervaring met het Sociaal Domein heeft! Als de voorzitter uit de Sociaal Domeinraad gekozen wordt, kan iemand anders uit de betreffende doelgroep deelnemen.

De (technisch) voorzitter moet zijn- of haar handen vrij hebben.



Het belangrijkste: **Communicatie!**

- Gemeente moet de Sociaal Domeinraad tijdig en volledig informeren, en erbij betrekken.
- De Sociaal Domeinraad moet alert en snel op die informatie reageren, waar nodig een advies uitbrengen en dit advies communiceren naar gemeenteraad en commissieleden. De winst voor de gemeente is betere (achtergrond) informatie. Ook komen er mogelijk meer 'hamerstukken.'
- Er moet transparantie zijn over hoe het advies verwerkt is.

SUGGESTIES VOOR DE COMMUNICATIE:

INTRODUCTIE BIJEENKOMST

Toen de WMO ingevoerd werd, organiseerde gemeente in de Stadshal een bijeenkomst. Er waren boeiende sprekers, er werd in groepjes gediscussieerd, en de **vele aanwezigen** werden als gast ontvangen. Er kwamen veel gebruikers, maar ook beroeps. Zoiets wéér doen en bijv. door Zorgbelang laten organiseren?

KLEINSCHALIGE FOLLOW UP BIJEENKOMSTEN

De praktijk heeft geleerd dat 'inloop middagen' niet succesvol zijn, maar dat kan ook aan de materie en de opzet van zo'n middag liggen. Daarom toch proberen zoiets een paar keer per jaar te organiseren. Het hoeft niet op wisselende locaties, kies twee (DH + J'dorp) goede!

STUUR 4 x PER JAAR EEN (DIGITALE) NIEUWSBRIEF

Gemeente beschikt over een adressenbestand van WMO cliënten, Bijstandsgerechtigden, en wellicht van nog meer doelgroepen. Zonder dat de privacyregels overtreden worden, kan gemeente deze adresbestanden gebruiken voor het verzenden van een digitale Nieuwsbrief. De Sociaal Domeinraad stelt deze 4 x per jaar geheel samen.

Productie: Digitaal en een aantal geprint voor de mensen die geen e-mail hebben of dat adres niet bekend willen maken. De gemeente verzend deze Nieuwsbrief per mail en per post. Ook komt de Nieuwsbrief in wachtkamers, folderrekken etc. te liggen.

OPEN EEN FACEBOOKPAGINA

De Social Media hebben een groeiend aantal gebruikers. Vooral ouderen zijn bezig met een inhaalslag. In moderne communicatie zijn Social Media onmisbaar. Open een Facebookpagina voor de Sociaal Domeinraad, en plaats daar regelmatig nieuws op. Zorg voor een goede moderator en duidelijke spelregels. De Facebookpagina moet niet een verzamelplaats worden voor agressie of frustratie!

UITLEG LOGO

De groene cirkel, die tevens als O gelezen wordt, staat voor de



gemeente, die de 'allesomvattende' verbinding dient te zijn. De kleurvlakjes binnen die cirkel staan voor gebieden uit het Sociaal Domein. Het logo en de kleurcodering moet in alle communicatie terugkomen.

ZORG & VOORZIENINGEN:

WMO, Ouderenzorg, Jeugdzorg, GGZ, Dagopvang

WERK & REINTEGRATIE:

Participatiewet, WSW, Beschut werk, etc.

ASIELZOEKERS, VLUCHTELINGENWERK ETC

VERBINDENDE SCHAKELS:

Wijkplatforms, Buurthuizen, etc.

UITVOERING EN VERBINDENDE SCHAKEL: Gemeente Den Helder



PARTICIPATIERAAD

Actief en betrokken!